НҰРА

Еженедельная газета Нуринского района

№ 27 (46297)
СУББОТА,
2 июля
2005 года

Издается с 1 мая 1963 года ГАЗЕТА ИЗДАЕТСЯ ПРИ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКЕ АКИМАТА И МАСЛИХАТА НУРИНСКОГО РАЙОНА ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

НҰРА АУДАНДЫҚ МӘСЛИХАТЫ
15 сессиясының
ШЕШІМІ

2005ж. 9маусым №152 Киевка кенті

Аудандық Мәслихаттың 2005 жылғы 10 қаңтардағы 13 сессиясының «2005 жылға арналған аудандық бюджет туралы» № 110 шешіміне езгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

«Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі» 2004 жылғы 24 сәуірдегі № 548 Кодексіне, «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» 2001 жылғы 23 қаңтардағы № 148, Қазақстан Республикасының «2005 жылға арналған республикалық бюджет туралы» 2005 жылғы 16 мамырдағы № 49 Заңдарына сәйкес аудандық Мәслихат **ШЕШІМ ЕТТІ:**

1. Нұра аудандық Мәслихатының 2005 жылғы 10 қаңтардағы «2005 жылға арналған аудандық бюджет туралы» (нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізіміне-1726 болып тіркелген), «Нұра» газетінің 2005 жылғы 26 ақпандағы № 9 (46279) санында жарияланған 13 сессиясының № 110 шешіміне, Нұра аудандық Мәслихатының 2005 жылғы 7 сәуірдегі «Нұра аудандық Мәслихатының 2005 жылғы 10 қаңтардағы «2005 жылға арналған аудандық бюджет туралы» 13 сессиясының № 110 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 14 сессиясының № 131 шешімімен өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, мемлекеттік тіркеу тізіміндегі нормативтік-құқықтық актілердің тіркеу номері - 1726», мемлекеттік тіркеу тізімінде тіркелген нормативтік-құқықтық актілері -8-15-3 «Нұра» газетінің 2005 жылғы 21 мамыр № 21 (46291) санында жарияланған, келесі өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін: 1) 1 тармақта 1 тармақшада 763759 саны 866141 санына ауыстырылсын

193269 саны 211860 санына ауыстырылсын
189419 саны 208347 санына ауыстырылсын
2338 саны 2001 санына ауыстырылсын
570490 саны 654281 санына ауыстырылсын
780083 саны 869265 санымен ауыстырылсын

2). 6 тармақ жаңа мәтінде мазмұндалсын:

2005 жылдың аудандық бюджет құрамында «Жергілікті өкілді органдардың шешімімен кейбір азаматтар тобына төленетін әлеуметтік төлемдер» бағдарламасы бойынша азаматтарға әлеуметтік көмек беру үшін 3537 мың теңге мөлшерлерінде қаражат белгіленсін: мүгедектерге табысы жетпейтін отбасыларға, мерекелік күндерге байланысты берілетін бір мәрте заттай көмек және емделу орнына бару, жол сапарын төлеу, соғыс ардагерлеріне үй жөндеуге және коммуналдық ақы төлеуге материалдық көмек көрсетілсін.

3) 10 тармақта 128314 саны 140390 санына ауыстырылсын
4) 12 тармақта 0,2 саны 2,4 санына ауыстырылсын

2. 2005 жылғы 10 қаңтардағы Аудандық Мәслихаттың 13 сессиясының «2005 жылға арналған аудандық бюджет туралы» № 110 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін, 1,3 – 29 және 31 қосымшалары жаңа мәтінде мазмұндалсын.

3. Осы шешім 2005 жылдың 1 қаңтардан бастап қолданысқа енеді.

Сессия төрағасы: КАЛИЕВ К.К.
Аудандық Мәслихат хатшысы: РАҚЫМБЕКОВ Т.Р.

ПРЕЗИДЕНТ ЖОЛДАУЫНА – ІСПЕН ЖАУАП

Біз халық үшін қызмет етеміз

Өмір гүлі өседі де, өшеді,
Өмір –қайық, ебін тапсаң еседі.
Өмір –пышақ, байқамасаң кеседі,
Өмірді тұрақтылық шешеді - деп ақиық ақындарымыздың бірі айтқандай, Қазақстан халқы ежелден басынан аумалы-төкпелі талай заманды өткерді. Гүлдей жайнап тұрып, өше жаздаған күндер болған, өмір атты терең теңіздің қайығын аудармай алып шыққан, желтоқсан уақиғасынан кейін есеңгіреп барып, есін жиған еліміз хал-ахуалын қалай көтере отырып жақсартсам екен деп, тұрақты бір ойға келген кезінде егемендіктің тізгінін өз қолына алған Елбасымыздың ақыл-парасатын, білгірлігін, көрегенділігін мойындайтын кезеңнің тағы бір тарауы: 18 ақпанда жолдаған көпұлттан тұратын халқына деген Жолдауы. Сол Жолдау жолдарымен танысқалы өмірге деген құштарлық, түзу көзқарас, болашаққа деген үзілмес үміт әрбір ниеті түзу қалың жұртшылықтың жан жүрегінен орын алды. Көпұлтты еліміздің, Нұра жеріне орналасқан зейнетақы мен әртүрлі жәрдемақы алатын жұртшылықпен аудан әкімі Д.Құсайыновтың шешімі бойынша Президентіміздің тапсырмасын – Жолдауын талқылау үшін кездескенімізде, біздің байқағанымыз: халқымыздың ризашылығы, болашаққа деген үлкен үміті, аға буын өкілдері- қарттарымыздың «заманымыз тиыш болса екен» деген ақ ниеті болды. Өмірге, өмірде болып жатқан жақсы-жақсы өзгерістерге дән риза екендерін байқадық. Сол кісілермен жұмыс бабында жиі кездесіп тұратындықтан менің де көңілім көтеріліп, зейнеткерлермен сөйлесу бүгінде жеңіл болды. Тез түсінісіп, жылы шыраймен қоштасатындай жағдайға жеттік.

Бүгінгі таңда біздің 6 адамнан тұратын кішкентай ұжымымыз Нұра ауданы бойынша 3500 адамның зейнетақысын 1- маусымнан бастап 3000 теңгеге өсіру жұмысын қолға алды. Соңғы мамыр айының зейнетақысын 6200 теңге ең төменгі мөлшерде алған зейнеткеріміз маусым айының зейнетақысын шілде айында 9200 теңге мөлшерінде алады, ал 7000 алғандар 10 мың, 8000 мың алғандар 11 мың деген сияқты барлық зейнеткерлер 3000 мыңнан қосылған ақша алады. Ал, біздің есебіміз бойынша 200-дей мүгедектер мен асыраушысынан айрылғандағы алатын жәрдемақы иелері бірден зейнеткерлікке жасы толып тұрған жағдайда /ерлер 63 жас, әйелдер 58 жас/ өтеді. Мысалы: егер 63 тан асқан ер адам, немесе 58 ден асқан әйел адам бұрын екінші топтағы мүгедек болғандықтан айына 7200 жәрдемақы және 1360 арнайы / льгот/ жәрдемақы /барлығы 8560/ алып тұрса, 1- маусымнан бастап ол кісілер зейнеткер боп саналынады да айына 9200 зейнетақы, 1360 мүгедектігі үшін арнайы жәрдемақы, барлығы 10560 теңге алатын болады. Зейнеткерлікке жасы жеткен, бірақта еңбек стажы аз немесе тіпті болмаған жағдаймен 2900-4800-ге дейін ақша алып тұратындарға 3000 теңгеден қосып 5900 және 7800 дейін өсіреміз. Өкінішке орай осындай аз ақша алатындардың саны аудан бойынша 14 адам.

Бірінші топтағы мүгедектер, жасы зейнеткерлікке толған күнде де бұрынғы 11070 теңгелерін ала береді /9710 жәрдем ақы, 1360 арнайы жәрдем ақы/ себебі ең төменгі зейнетақы 9200 теңге болғандықтан, сомасы жоғары 11070 теңгені төлейміз. Жасы жеткен мүгедектер ешқандай қосымша құжатсыз зейнеткерлікке өте береді, ал асыраушысынан айрылған деген жәрдемақы алатындардан өтініш алынады. Ол өтінішті 63-тен асқан ер адам, немесе 58-ден асқан әйел адам езі келіп, аудандық зейнетақы төлеу бөлімшесіне тапсыру керек.

Елбасының Жолдауымен біздің Нұра өңірінің 3500-дей зейнеткері жаңа мөлшерде 3000 теңге деңгейінде қосылған зейнетақы алады. Осындай өзгерістердің өзі нұр үстіне нұр емес пе!? Сонымен бүгінгі біздің бөлімшенің алдында тұрған ең маңызды мақсаты: бірде бір зейнеткерді қалдырмай, барлық 3500 ден артық зейнеткерлік іс қағаздарды /пенсионное дело/ көтеріп, жаңа мөлшерлі зейнетақыны тағайындау.

Қауырт жұмыстың қиындығы сол, барлық іс қағаздарына жаңа мөлшерді енгізіп, маусымның 15-не дейін маусым айының зейнетақысын төлеуге бөлінетін қаржыға ұсыныс жасау керек. Қаржы көлемі орта есеппен бір айға 10,5 мил теңгеге кетеріледі.

Тағы да бір көңіл аударатын жағдай: ол Ұлы Жеңістің 60 жылдық қарсаңында тыл еңбеккерлеріне деген құрмет, бүгінде 243 іс қағаздары облыс орталығындағы департамент үйінде тексерістен өтуде. Құжаттар дұрыс болған жағдайда біз өтініш берген күннен бастап есептеп, барлық тылда еңбек еткен зейнеткерлерімізге қосымша 971 теңгеден ақша төлейміз. Бұл құжаттардың бірі ерте бірі кеш келуі мүмкін, сондықтан да өтініш иесілерінің бірі де назардан тыс қалмайды демекпін. Егер соғыс уақытында еңбек еткен / олардың алатын арнайы жәрдемақы мөлшері 971- теңге/ зейнеткерлеріміздің ішінде арнайы жәрдемақы алатындар I-II топтағы мүгедектер немесе көпбалалы аналар болса, оларға 971 теңге теленбейді, себебі ол кісілердің алатын ақша мөлшері 971 теңгеге қарағанда жоғары.

Зейнеткерлеріміздің ішінде ішкі істер бөлімінде істеген 42 зейнеткер, соғыс комиссариатынан шыққан 2, прокуратурадан шыққан 1-зейнеткеріміз бар, орта есептен 12500 теңгедей зейнетақы алатын бұл азаматтарымызға да 3000 теңгеден қосылады.

Асыраушысынан айрылған жәрдемақы алатындардың есіне: биылғы оқу жылы бітуге таяу, жаңа оқу жылы басталғанда студенттері бар аналар балаларының 1қыркүйектен бастап күндізгі бөлімде оқитынын туралы анықтама қағазын тапсырулары керек. Сонда 2-ғы жазғы демалыс күндері үшін де төленеді. Ал диплом алушыларға жазғы демалыс айлары үшін жәрдемақы төленбейді.

I-II-III – топтағы мүгедектердің есіне: егерде облыстық МСЭК-те уақытымен дәрігерлік тексеруден өтпесеңіздер, жәрдемақыларыңыз тоқтап қалады. Сондықтан да МСЭК-тің берген анықтама-қағазының екінші бөлігі өздеріңізде болады. Соған қарап, мерзімін өткізіп алудан сақтаныңыздар, сонда алар жәрдемақыңыз үзіліссіз есеп шотыңызға түсіп тұрады. Жас нәресте туғанда төленетін 14565 теңге көлеміндегі жәрдемақы бала бір жасқа келгенше төленеді, бірақ құжат жинаушының жеке куәлігі Қарағанды облысынан алынған болу керек. Басқа облыстардан алынған болса ауыстырылуға тиіс. Сондықтанда құжаттарды жинастырарда 2-25-62 телефонына қоңырау соғып, ақылдасып алу керек.

Шет елге кететіндердің есіне: көшуіне байланысты қай айда жергілікті жерден есептен шықты, сол айға зейнетақы толық төленеді. Зейнетақының 1ай кеш төленуіне байланысты шетелге кететіндерден өтініш алып, есеп-шоттарына ақшаларын ертерек түсіріп береміз.

Зейнеткердің қайтыс болуына байланысты төленетін ақша. құжаттардың тез де түгел өткізілуіне байланысты жарты айдың ішінде түседі / сомасы/ 14565 теңге/.

1998 жылдың 1 қаңтарынан бастап жалақыдан ұсталынатын 10% жарнаны әрбір зейнеткерлікке шыққан адам біздің бөлімше арқылы қайтып ала алады. Қажетті құжаттар толтыру үшін бөлімшеге келулеріңіз керек.

Әлеуметтік жеке код (СИК) алам деушілердің есіне: РНН, жеке куәлікті алып, біздің бөлімшеде келісім – договор толтырасыздар. жаңадан ЭЖК (СИК) алушыларға тегін толтырылады, жоғалтып екінші рет алушылар үшін 40 теңге төленеді, аудандық кассалық есеп бөлімі арқылы (сбербанк).

Зейнетақы, 9 түрлі жәрдемақы, 19 түрлі арнайы жәрдемақының құжатын дайындап, уақытымен төлеуге ұсыныс жасап отыратын аудандық зейнетақы төлеу бөлімшесінің ұжымын осы зейнетақы төлеу орталығының құрылғанына 8 жылдық мерекесімен құттықтаймын. Еңбекте жемісті, өмірде бақытты болсын демекпін.

Осы ұжым мүшелерінің Президентіміз Нұрсұлтан Әбішұлының тапсырмасын орындап, ел игілігі үшін еңбек ететіндеріне сенімдімін.

Зүлфина Төлеубайқызы СӘТЕНОВА,
Нұра аудандық зейнетақы төлеу бөлімшесінің төрайымы.

ОБРАЗОВАНИЕ

ОБ ИТОГАХ ПРОВЕДЕНИЯ ЕНТ ВЫПУСКНИКОВ 2005 ГОДА

Согласно «Правил организации и проведения ЕНТ» выпускники совмещают итоговую государственную аттестацию и приемные экзамены в ССУЗы и ВУЗы. Для участия в ЕНТ 11 и 13 июня было заявлено 485 выпускников из 549, что составляет 88,3%. Приняли участие 485 выпускников, из них с казахским языком обучения - 313, с русским – 172 выпускника.

По итогам ЕНТ из 120 баллов меньше 30 баллов набрали 15 учеников, что составляет 0,3%, меньше 40 баллов набрали 59 выпускников, 40 баллов набрали 15 учащихся, от 41 до 70 баллов набрали 300 учащихся, от 71 до 100 баллов набрали 94 учащихся, выше 100 баллов набрали 2 выпускника. Свыше 90 баллов набрали: Орынтай А. - 90 баллов - КСШ № 2, Раханов М. - 91 балл - Щербаковская СШ, Олжабаев М. - 91 балл - СШ им.Талжанова, Аубакирова З. – 91 балл - СШ им.Сулейменова, Калита С. - 92 балла - СШ им.Сулейменова, Акбаров К. - 95 баллов - СШ им.-Талжанова, Докей А. – 96 баллов - СШ им.Талжанова, Жусупова А. - 96 баллов - КСШ №1, Мухамеджанова А. - 97 баллов - Каройская СШ, Оразкалиева Д. – 100 баллов - СШ им.Сулейменова, Калита В. – 100 баллов - СШ им.Сулейменова, Абдрашитова Л. – 104 балла - Баршинская СШ, Грицова В. – 111 баллов - КСШ №3.

Из 10 претендентов на аттестат особого образца и знак "Алтын белгі" свои знания подтвердили 5 выпускников: Жусупова Асель (КСШ № 1), Грицова Виктория (КСШ № 3), Акбаров Кайсар (СШ им.-Талжанова), Оразкалиева Данна (СШ им.Сулейменова), Мухамеджанова Айгерим (Каройская СШ), на аттестат с отличием из 9 выпускников подтвердили 2: Докей Амандых (СШ им. Талжанова), Абдрашитова Ляйля (Баршинская СШ).

По результатам тестирования средний балл по Нуринскому району составил 54, на 5 баллов выше прошлогоднего результата. Выше среднего балла в Баршинской СШ, КСШ № 2, СШ им. Сулейменова.

Самый низкий балл набран выпускником Пушкинской СШ - 20 баллов.

Низкое качество знаний показали Пушкинская, Актубекская, Заречная, Донская, Индустриальная средние школы.

В следующих школах все выпускники набрали выше 40 баллов: КСШ №2, Пржевальская, Сарыузенская, Амантауская, Аршалинская, Балыктыкульская СШ.

Из 485 выпускников, сдавших ЕНТ, выбрали четвертым предметом для тестирования:

- географию - 32 %,
- физику – 18 %,
- биологию – 29 %,
- казахскую литературу – 0,6 %,
- всеобщую историю – 14 %,
- химию – 0,1 %,
- русскую литературу – 0,1 %,
- иностранный язык – 0,2 %.

Благодаря слаженной совместной работе, возглавленной акимом района, комиссией по содействию в организации и проведении ЕНТ, возглавленной зам.акима А. К.Есмагамбетовой, Государственной комиссии, возглавленной зав.райОО и С С. Н. Сагимбековым, ППЕНТ (директор О. Т. Жомартова) четко и организованно были осуществлены подвоз, проживание и питание тестируемых. Это было отмечено представителями МОН при подведении итогов ЕНТ, дана положительная оценка и выражена благодарность.

Считаем, что на улучшение результатов ЕНТ повлияли и изменения, внесенные в Правила МОН: перенос начала тестирования на 10 часов, добавление 30 минут для занесения ответов с черновика на лист ответа и проведение пробных тестирований в течение года в ППЕНТ.

Письменных апелляций в Апелляционную комиссию не поступало, в основном апелляровали устно.

Проведенное ЕНТ дает объективную оценку качественных показателей результатов процесса обучения в школе. Полученные данные могут быть использованы в выявлении недостатков знаний по отдельным предметам, по разделам, по темам, и в новом учебном году предстоит направить усилия педагогических коллективов на устранение ошибок. В школах, где высокое качество знаний, доказано, что учителя этих школ дали глубокие и эффективные знания, что была проведена хорошая подготовка к ЕНТ. Школам рекомендовано провести анализ и классификацию затруднений у учителей и учащихся при обучении предметов, наметить и осуществить меры по коррекции знаний учащихся, включить в планы работы школ, МО учителей-предметников мероприятия по устранению недостатков по итогам ЕНТ, одобрить практику педагогического мониторинга, более тщательно разработать план совместной деятельности МО учителей начальной школы, МО учителей-предметников по преемственности начальной и основной школ и обеспечить безусловное его выполнение в течение года.

Учителям-предметникам рекомендовано за летний период разработать и составить планы работы по подготовке учащихся к тестированию, составить план работы со слабыми и сильными учениками, и со стороны администрации школ взять на контроль работу по подготовке выпускников к ЕНТ.

Итоги ЕНТ будут обсуждены на заседаниях Педагогических Советов и Совета отдела образования.

Закончилась итоговая аттестация выпускников. Впереди их ждет выбор специальности, по которой они будут обучаться в средних специальных и высших учебных заведениях. Согласно Типовых правил приема в высшие учебные заведения 2005 года прием заявлений для участия в конкурсе на присуждение государственных образовательных грантов с 22 по 31 июля. Прием заявлений на творческие специальности проводится приемными комиссиями вузов с 20 июня по 4 июля. Специальные творческие экзамены с 5 по 8 июля. Прием граждан на специальности, требующие специальной или творческой подготовки, осуществляется с учетом результатов специальных или творческих экзаменов.

Для участия в конкурсе абитуриент подает в приемную комиссию заявление на специальном бланке, документ об образовании (подлинник), государственный сертификат, документ, дающий право на льготы, две фотокарточки размером 3х4, медсправку по форме 086-У, копию удостоверения личности. В заявлении указываются выбранные специальность и вуз, в котором размещаются государственные образовательные гранты по этой специальности. При условии совпадения четвертого предмета абитуриент может указать четыре специальности.

Комплексное тестирование для выпускников прошлых лет проводится с 18 по 22 июля, заявления на участие в тестировании принимаются с 20 июня по 10 июля.

Присуждение государственных образовательных грантов осуществляется на конкурсной основе по конкретным специальностям и языковым отделениям в пределах установленного госзаказа. При распределении грантов обращается внимание на очередность указанных в заявлении специальностей.

В этом году увеличено количество образовательных грантов до 30210. Желаем выпускникам получить государственный образовательный грант.

Н. РЫСПЕКОВА,
гл.специалист райОО и С.

МОЛОДЕЖЬ В ДЕЙСТВИИ

ВРЕМЯ ВЫЖИДАНИЙ ПРОШЛО

Действительно, время выжиданий прошло, как отметил аким района Д.М.Кусаинов на встрече с прогрессивной молодежью района, которая прошла в рамках форума 22 июня в районном акимате. В актовом зале аппарата акима собрались руководители организаций, учреждений и хозяйств, акимы сел, которые привезли с собой свою самую прогрессивную молодежь, жаждущую позитивных перемен. Пора действовать, творить, побеждать, вести активный, плодотворный и здоровый образ жизни, поднимать село.

В своем вступительном слове Даулбай Мейрамович вспомнил о комсомоле, о том порыве, энтузиазме, с которым комсомольцы участвовали в стройках века, вели за собой сомневающихся, исправляли оступившихся. Вспомнил и о том застойном периоде, когда все это кануло в лету, и молодежь была предоставлена сама себе, сравнив это с сегодняшним днем, когда для молодых людей открыты все дороги: увеличены гранты на учебу в вузах, есть платная учеба, организована предпринимательская деятельность, досуг и многое другое. Нужна лишь активность самой молодежи, чтобы претворить все намеченные задачи в жизнь.

Кроме того, аким отметил, что несмотря на то, что в настоящее время практически во всех сферах жизнедеятельности задействована молодежь, село пока еще испытывает нехватку в молодых кадрах и это остается самым больным вопросом, над чем предстоит работать как акимам сел, так и руководителям хозяйствующих субъектов. Чтобы привлечь молодежь и задержать для жизни и работы в селе, необходимо создавать условия, которые были бы не хуже, чем городские. На это особенно обратил внимание руководитель ПК «Шахтер» Г.Г.Прокоп, выделявший для вновь прибывших специалистов после окончания вузов не только ощутимые подъемные, но и решая квартирные вопросы, задействованность в культурной жизни.

Более подробно на занятости молодежи в нашем районе остановилась заместитель акима района А.К.Есмагамбетова, которая сообщила, что в Нуре общая численность молодежи составляет 8266 человек, из них экономически активной – 5551 человек и работающей молодежи – 5377, в рядах казахстанской армии служат 96 парней, более 1000 составляют учащиеся вузов, 480 – учащихся ПШ, 15 человек находятся в местах лишения свободы и 224 человека составляют безработную молодежь. В текущем году из обратившихся в центр занятости 122-х - трудоустроены все. Ежегодно проводится ярмарка вакансий свободных рабочих мест, на которой заключают трудовые договора до 30-ти и более человек. В четвертом квартале этого года предусматривается трудоустройство молодежи численностью до 20 человек – ЗАО «Международные угольные технологии», и в сентябре месяце – 5-ти человек в ТОО «Акбулак» (Нұра сүт).

Адиша Конекбаевна также остановилась на результатах работы по привлечению в село педагогических и медицинских кадров, занятости молодых в малом и среднем бизнесе, сельскохозяйственных отраслях; обратила внимание на привлечение молодежи к различным культурным мероприятиям, спортсменов района, известных даже в области. Но вместе с тем, отметила заместитель акима, наблюдается низкий уровень активности молодежи – ее участия в политических акциях, в деятельности политических партий. Молодежь в нынешних условиях должна быть нацелена на то, чтобы добиться проведения эффективной государственной политики с учетом как общих потребностей молодежи, так и потребностей ее различных социальных и возрастных групп.

Продолжили встречу представители сельхозформирований, где председатель ПК «Шахтер» Г.Г. Прокоп особое внимание обратил на нехватку образованных кадров, которые необходимы для работы на новой мировой сельскохозяйственной технике, поделился планами строительства плавательного бассейна и созданием нормальных жилищных условий для молодоженов. Бухгалтер-экономист ТОО «Отканжар» Б.А. Нукенбаев признался в том, что все, о чем говорил аким района, в их селе Изенды постепенно претворяется в жизнь: строится жилье для молодых специалистов, функционируют спортивные секции в открытом недавно спортивном комплексе, в центре села построена танцплощадка, активизируется работа с молодежью. Директор ТОО «Жартас» Д.О. Намысов рассказал, что они пятый год платят школьникам стипендию и отправляют для отдыха не взрослых, а детей в оздоровительный комплекс «Жартас», кроме того обратил особое внимание на рост криминогенной обстановки в районе, преступности среди молодежи.

Не остались в стороне и представители молодого поколения – Е. Курилова (с.Индустриальное), З. Смагулова (с. Заречное), М.Токабаев (п.Киевка), высказавшие свои претензии и пожелания в адрес исполнительной власти, а именно - низкой заработной платы, отсутствия культработника или спорторганизатора на селе, музыкальной аппаратуры. Наравне с пожеланиями, они высказали и большую благодарность за организацию встречи, которая станет стартовым шагом к проведению форума молодежи района.

В заключении встречи, лидерами среди молодого поколения двух самых благородных профессий: медиком А. Красноженом и педагогом Ф.Баймагамбетовой на двух языках было зачитано обращение к молодежи района, в котором говорилось, что:

«...Молодежь как самая передовая и активная часть народа, несущая ответственность за судьбу Родины, должна служить примером в поддержке всех начинаний Президента, Правительства РК. Быть ответственным и энергичным представителем своего поколения, хорошо образованным, обладающим прекрасным здоровьем. Работать в условиях современной рыночной экономики, сохраняя при этом традиции своих предков. Быть патриотом своей мирной, процветающей страны, известной и уважаемой в мире. Одинаково хорошо владеть казахским, русским и английским языками. Работать в условиях новой эпохи, являясь высокооплачиваемым, хорошо обеспеченным специалистом, ставящим интересы Казахстана и казахстанского народа выше своих собственных».

Вторая часть мероприятия с развлекательной программой продолжилась для участников встречи в районном Доме культуры.

Н. ШЕВЧЕНКО.

На снимках автора: работой с молодежью в своем селе делится Г.Г.Прокоп, А. Красножен и Ф. Баймагамбетова зачитывают обращение.

ҰЛЫ ЖЕҢІСКЕ – 60 ЖЫЛ

ҚЫСҚА ҒҰМЫР, САФ АЛТЫНДАЙ ЖАРҚ ЕТКЕН

(Жалғасы,басы өткен сандарда).

Оңай ма тез игеру бай даланы!
Өзгертті өмір лебі сай-саланы
Ынтымақ, ел бірлігі бір қосылса,
Саз балшық сары алтынға айналады.

А.Тоқмағамбетов.

ЕЛГЕ, ЕҢБЕККЕ ОРАЛУ

Поезд ысқырына келіп, ентіккен екпінін саябырлатып, вокзалға жетіп үні өшті. Таң рауандап, түнгі қою қараңғылық көрпесін жаңа ғана сыра бастаған. Перронда бірен-саран демесе, жолаушылар легі саябыр. Бәлкім, тауар поезы болғандықтан да шығар. Алайда, осы тіркемеге ілестірілген екі жолаушы вагонынан түскендер біршама. Басымы біріне-бірі ұқсас соғыстан оралған жауынгерлер. Бұл жерде ұқсастық тек олардың шикіл-сары киімінде емес, бірінің қолы, екіншісінің аяғы шолтиған мүгедектіктерінен де болса керек.

Бұларды тосып тұрған кім бар. Бәрі де Ақмоланың жұпыны шағын вокзалына жапа-тармай бет алды. «Қиындықтың көкесі енді түсер басқа» дегендей ой Баяновтың көкейіне сақ ете түсті. Шынында да соғыс жүріп жатқан қырық төртінші жылы көлік байлығы қайдан келсін. Дегенмен, үмітсіз шайтан демекші, кездесіп қалар шаруамен жүрген біреулер. Ол үшін базар маңын, қоймалар тұсын қадағалау керек. Мұнысы ақыл болды, түс ауа арбаларын сықырлатқан кірешілер легі кездейсоқ кездесе кетті.

- Ассалауғамалейкүм! Қай жақтан боласыздар? –деген балдақты жауынгерге кіре басы жылы шыраймен жауап қатты.

- Әлейкүммүссәлам, бауырым! Өзің қай жақтансың?- ал біз Нұраданбыз, анығында Көкмөлдір ауылынан.

- Бәрекелді, ағасы, маған керегі сол Нұра. Рұқсат болса, сіздермен ілессем...

- О не дегенің, көңіл сыйса, бәрі ретіне келеді. Өзіңдей өрттің ажал оғының ортасынан аман келген, Отан үшін жан аямай мынадай күйге түскен абзал азаматқа, кім қарсылық білдіреді. Бірақ, көліктің түрі мынау ғой, амандық болса жолай қона жатып жетерміз...

Шындығында арбаның сүрең жолы ұзақ болды. Бірақ, ару көктемнің жасыл кілемін жаңа жайған ен даланы бойлаған таза ауасы, кіре басының тыңдаушысын еріксіз баурап әкететін әсерлі әңгімесі, көңілге дауа, бойға шипа боп, жол қысқартты. Әділінде, елдің тыныс-тіршілігін тамырынан ұстап, «Бәрі де Жеңіс үшін» деп бел жазбай еңбек еткен ауыл адамдарының мықтылығына, төзімділігіне іштей ұйып қатты разылық білдірген.

- Мінекей, бауырым, біздің өмір осындай. Кәрі-құтаң, қатын-қалаш бар жұмысты атқаратын. Түсінеді, шыдайды, тек Жеңіс күні тезірек туса, арман жоқ – деп қатты ухлеп, сезін жұтып еді әңгімешіл серігім.

Біраз үнсіздіктен соң, оны өзім қозғап едім. Өйткені кіре басының соңғы сөздері еріксіз ой жалғастырды. Арбакештердің екі-үшеуі әйелдер екенін көргенде, мұның себебін сұрағым келгентін. Сонда "ер адамдардың болмағаны-ау, даладағы бейнеттен соң, отбасының күйбеңімен болатын аналарды алыс сапарға жұмсаулары» деп түйген. Солай болып шықты.

- Бұл әйелдер не бір жұмыссыздықтан, ия болмаса қосымша табыс іздегендіктен шиеттей балаларын бір аллаға тапсырып жол кешкен жоқ. Осылардың бәрі де мал фермасында істейді- сауыншы. Басқаны былай қойғанда, ең ақыры шепті ездері дайындап, өздері маялайды. Ал қақаған қыс айларында оны тау тау қар астынан қазып алып, қарамағындағы сауын сыйырларды асырайды, май зауытына сүт тапсырады. Мұның сыры, біріншіден, амалсыздық, екіншіден, кіре тартып, ер адаммен тең түсу кез келген әйелдің пешенесіне жазылған қасиет емес. Мысалы, ортаншы арбадағы бір жапырақ әйелді алайықшы. Сол түрімен жұмысқа келгенде еркекке бергісіз. Әйтеуір, батпан бейнеті әділ бағаланып келеді. Кеудесіне мемлекеттік награда тағып, Көкмелдір ауыл кеңесінің депутаты атанған маңдай алды еңбек озаты.

Бибіғайшаның үйінде шиеттей төрт бала мен енесі қалды. Осының өзі әйел затына оңай шаруа ма?! Бикең Қоңқаңның бәйбішесі. Ол осы жуырда ғана соғысқа екінші рет кетті.

- Сірә, жараланып келген ғой.

- Солай, тап өзің сияқты болмағанымен, бір аяғынан кем, таяқпен жүретін.

- Сонда қалай, жазылмай кеткен бе екінші рет?

- Жазылмай, бауырым, жазылмай. Қой фермасының меңгерушісі еді, біреулерге бер дегенін бермеген болар. Қоңырқаз бетті, еткір, таза азамат болатын...

- Ө, ә, не дейсіз, Бекмағанбеттің Қоңырқазы ма?

- Иә, сен не, білесің бе?

- Әрине, ол маған жақын ағай.

- Сонда жеңгеңді танымағаның ба?

- Онша таный қоймаушы едім. Ағайды ғана...

Мұндай сәттілікке Қалқаман Дүйсенбайұлы қатты қуанды. «Жолы болар жігіттің, жеңгесі шығар алдынан» деген осы-ау. Жол үстінде болса несі бар, ел шетінен алғашқы қарсы алған осы кісі болды. Күлжамила шешейді білемін, бұдан былайғыда туыстық қарым-қатынасты тығыз байланыстыру өзіме қатынасты. Әуелі, иә әуелі бір қолайлы (мүгедектігі кедергі болмайтын) жұмысқа орналасып алсам екен. Жүрек қалауы бәз баяғы қалпы – мұғалімдік. Комиссариатта, басқа да аудан басшыларында болады ғой – олар не айтар екен?

Олар бастапқы екі айдай уақыт өздеріне қажет деген жеңіл-желпі қызметке пайдаланды. Бірақ, ұстаздық қызметке бармайтынын ә дегеннен ескертті. Және аудан басшылары айтқанында тұрды да. 1944 жылдың 1-ші шілдесінде Баяновты мемлекеттік қамсыздандыру бөлімінің аға инспекторы қып тағайындады. Ол осы жерде мекемесі әлеуметтік қамсыздыру бөлімімен бірігіп, осылай атанғанша істеп, осы дәрежеде жаңа орынға ауыстырылды.

Қалекеңнің тума дарыны, ұстаздық еткен және соғыс жылдары жинақтаған мол тәжірибесі, жүре келе өмірлік мектеп болып қалыптасып, аудан басшыларының көзіне түсіп, назарын аудартты. Содан 1949 жылдың 6-шы қаңтары күні оны ауаткомның халықты әлеуметтік қамсыздандыру бөлімінің меңгерушісі етіп жоғарылатты. Осы жылдары, ал ол бөлімді 11 жылға жуық уақыт басқарды, Баяновтың адами жоғары қасиеттері, ұйымдастырушылық қабылеті тың көрініс беріп, оның есімі ауатком басшылары мен қызметтестері арасында ғана емес, ұлан-ғайыр Нұра өңіріне кең тарады. Тіптен, жұмыс орны былай, одан көмек қолдау сұраушылар үйіне де жиі баратын. Солардың біріне де Қалекең қатыгездік танытып, «жоқ», болмайды, қолымнан келмейді» деп айтып көрмеді. Кейбіреулерін үйіне енгізіп, шай-пұйын да беретін. Ең қиын тиері олардың шаруасымен басшылардың алдына барып өтілуі еді. Иә, ол нағыз сегіз қырлы, бір сырлы иманжүзді абзал азамат болды, жерлестерінің құрметіне бөленді. Оның кеуде толы соғыс наградаларын бейбіт еңбек жылдары алғандары толықтырып, Киев селолық округіне бірнеше дүркін депутат боп сайлануы, партия ұйымының хатшысы болуы осындай ерекшеліктерінің арқасы шығар.

Қалекеңнің бойындағы ізгілік иірімдерінің оң көрініс беріп, қызметі өсіп, бақ жұлдызының жарқырап жануына бірден-бір себепкер жұбайы Әбікеева Мәкен Қасенқызытын. Жастайынан қол еңбегіне араласып, ерте есейген Мәкең талай –талай қиындықтарды басынан өткерген. Әсіресе мылтықсыз майданның қызу шағында ерен еңбегімен ерекшеленіп еді. Жұмыс таңдамады, басшылары қайда жұмсаса, сол жерден табылды. Және еркектерше опыра істейтін. Оған күш-қайраты да, қабылеті де жеткіліктітін. Бала бақшасы, аудандық «Сталин жолы» газетінің типографиясы, мемлекеттік банк, «Чернигов» кеңшары Мәкеңнің еңбек жолының толық көрінісі емес. Одан бері де ол ана, ол адал жар, ол отбасының ұйытқысы ғой. Не керек, Мәкен Қасенқызы қай жағынан алсаңыз да Қалекеңмен пара-пар түсті. Бұл жерде кешегі өжет барлаушының, екінші топтағы мүгедек екенін, ал жыл өткен сайын соғыс зардабының жиі-жиі белгі беріп қоятынын да естен шығармаған жөн. Мұндайда Мәкеңнің аялаған жылы алақаны мен ыстық қамқорлығы «жедел көмектен» артық керінеді.

Алайда Баяновтың соғыс ерті шарпыған денсаулығы бара-бара ештеңеге де, ешкімге де көнбейтін халге жетті. Қызметі ақсап, көңіл-күйін уайым басқан абзал азаматтың жаны күйзелді. Тек, бойына дем беріп, жылылық ұялатқан Мәкең мен алыс-жақыннан ат сабылтып, жағдайын білуге келген қарапайым бейтаныс адамдардың ақ тілегі сырқатына қарсы тұрарлық қауһар беретін. Бірақ, мұның да уақыты шектеліп, Қалекең таза төсек тартуға мәжбүр болды...

«Жазмыштан озмыш жоқ» дейді. Қалқаман Дүйсенбайұлы өте ерте дүние салды. Алланың бергені мен жазғаны сол болған. Соғыс жылдары талай ерліктің үлгісін көрсеткен өжет барлаушы фәниден бақиға аттанғанда небары 41 жаста еді! Дегенмен сұм ажалдың қатыгездігін, Қалекеңнің үйі түгілі, есік алдындағы ат шаптырым алаңға сыймай кеткен қоштасушылар. Бұған бауырыңды елжіреткен тағы бір елеулі жәйттің орын алуы отқа май құйғандай әсер етіп еді. Ер азаматты ел болып соңғы сапарға шығарып салып жатқанда, іңгәлаған ащы дауысы қатқыл ауаны қақ жарып дүниеге жас нәресте келгентін. Бұл марқұмның кенжесі – 8-ші баласытын. Сонда сұм ажалға деген жерлестер лағнеті өз алдына. Мәкең шешей не күй кешті десеңізші?!

Уақыт пірім шежіре-тарихтың әділқазысы, бәрін де орнықтырып орнына келтіреді, қайғы-қасыретіңді басып, жараңды да жазады дейді. Осыдан ба, әлде шиеттей 8 баланың тағдыры ендігіде тек өзіне ғана байланысты екенін терең түсінгендігі ме, Мәкең марқұмның қырқынан соң белді бекем буып, балапандарын қанаттандыруға құлшына кірісті. Осы бетте аудандағы ең мықты кәсіпорын (сол кездері) – сыра зауытына жұмыскер боп орналасып, осы жерден сый-сияпатқа, құрмет беделге ие болып, зейнеткерлікке де шықты, балаларын да жетілдіріп: ұлын ұяға, қызын қияға қондырып, бәрін де өмірден өз орнын тапқан елінің елеулісі дәрежесіне жеткізді, немере сүйіп, ақжаулықты әже атанды.

«Әке керген оқ жонар, шеше көрген тон пішер» деген дана халқымыздың нақылы бар. Мұны Баяновтар әулетіне әбден жатқызуға болады. Балаларының бәрі де Қалекең мен Мәкеңнің атына кір келтірмей, ұл-қыздарын егемен еліміздің алдыңғы қатардағы білікті азаматы етіп тәрбиелеуге тырысуда. Және бір ерекше айта кететіні ол, үлкен әулеттің ұлттық салт-дәстүр, әдет-ғұрып аясынан шықпай, өз ұрпағы былай, жалпы қарым-қатынастағы қандастардың кез келгеніне құя ұғындыратыны, ана тіліміздің мемлекеттік биік тұғырдан нық орын алуына дәнекер болуы деуіміз керек.

9-шы Мамыр Баяновтар әулетіне ежелден орны бөлек ерекше күн. Ал биыл Ұлы Жеңістің 60-жылдығы тойланғалы отырғанда: бірі соғыс, екіншісі тыл ардагері Қалқаман Дүйсенбайұлы мен Мәкен Қасенқызын жылы еске алып, дұға бағыштау жоспарланған.

Боташ БЕКМАҒАМБЕТОВ,
Қазақстан журналистер одағының мүшесі.
Қаратал кенті.

Суреттерде: Соғыс ардагері, бұрынғы аудандық әлеуметтік қамсыздандыру бөлімінің меңгерушісі Қалқаман Баянов (ортада) қарамағындағы қызметкерлермен кезекті іссапарға шығар алдында әңгімелесіп тұр; тыл ардагері Мәкен Әбікеева сексенінші жылдарда.

Чествуем школу – именинницу

Более двухсот выпускников разных лет, пятнадцать учителей, проработавших здесь в разные годы, столько же почетных гостей и девятнадцать выпускников юбилейного года собрала Шахтерская средняя школа имени К. Шайменова 25 июня на праздновании своего полувекового юбилея .

Музыкой и радостными приветствиями встречала школа всех, кто прибыл в этот день на чествование юбилея. В фойе, где на 50-ти планшетах были вывешены фотографии и списки учащихся всех 50-ти лет жизни школы, стояли гул и веселье от встреч с одноклассниками, с которыми не виделись 10, 20 и более лет. Все двери кабинетов были распахнуты и готовы напомнить бывшим ученикам самый значительный эпизод их школьной жизни.

Начавшийся так не вовремя дождь заставил организаторов праздника подкорректировать сценарий и вместо торжественной линейки, которую планировалось провести во дворе школы, всю программу перенести в здание клуба, где получилось даже еще лучше. В зале уютно разместились гости и выпускники. На сцене – нынешние учителя и преподаватели разных лет, для кого история школы – это начало их трудовой деятельности. Среди почетных гостей: сын Каипа Шайменовича – Есентай Каипович Шайменов, начальник управления дорожной полиции Карагандинской области; Кудайберген Бексултанович Бексултанов – секретарь Карагандинского городского Маслихата, член национального Совета РК, бывший выпускник данной школы; Есенгазы Нуртолеуович Имангалиев – директор областного департамента образования; Есмагамбетова Адиша Конекбаевна – заместитель акима Нуринского района, бывший преподаватель Шахтерской школы-интерната; Сайран Наскенович Сагимбеков – заведующий отделом образования и спорта; Назаркин Петр Павлович – бывший воспитатель Шахтерской школы-интерната; Дыбыс Жиржисович Ахметов – редактор газеты «Нұра»; Маулен Акижанович Акижанов – лидер профсоюза учителей и многие другие.

После приветственных слов акима села Шахтерское А.У. Балмагамбетова, был дан звонок на первый «урок истории школы». К микрофону пригласили первого учителя и заведующую начальной Шахтерской школы Валентину Васильевну Лысенко, которую зал приветствовал стоя. Она вспомнила, как 1 сентября 1955 года прозвенел первый звонок для 35 учащихся, разделенных на 2 комплекта классов, в небольшом домике по улице Целинной. А спустя три года они смогли перейти в построенную школу-интернат, которая встречает у своих дверей уже третье поколение детей-первоцелинников. Многие профессии перечислила Валентина Васильевна, кем стали выпускники за эти пол века: они учат, лечат, летают, плавают... Но наибольшую признательность и низкий поклон она выразила тем, кто остался на родной земле растить хлеб, благодаря чему продолжается жизнь, растут города и села, процветает наша республика.

Следующим уроком стал урок математики, провел который Валерий Александрович Ляпочкин, напомнивший об отличии данной школы от многих других тем, что стала она своего рода кузницей кадров не только для района, но и области. Чуть подробнее он остановился на том периоде, когда при школе был еще и интернат, в котором учились не самые лучшие подростки, ставшие сегодня людьми с большой буквы, прекрасными специалистами во всех отраслях жизнедеятельности.

Примером тому может служить К.Б.Бексултанов, учившийся в свое время школе-интернате и возглавлявший сегодня городской Маслихат. «Мы жили небогато,- рассказывает Кудайберген Бексултанович,- но мы были богаты душой, потому что получили от своих преподавателей не только знания, но и умение прощать, быть добрыми, ценить дружбу, уважать старость и многое другое, что так необходимо каждому человеку». От имени и по поручению акима области, он объявил о передаче школе к 1 сентябрю мультимедийного (лингофонного) кабинета стоимостью в 5 миллионов тенге, руководителю хозяйства – Г.Г.Прокопу за постоянный вклад и поддержку школе вручил статуэтку золотого всадника, символизирующего независимость Казахстана. От депутатов города и себя лично подарил директору школы - книгу с 70-летней историей города Караганды, для поддержания здорового образа жизни школьников — теннисный стол с ракетками и шариками, а в учительскую – микроволновую печь, чтобы у учителей всегда была возможность перехватить что-то между уроками горяченького.

Не осталось в стороне от проводимого мероприятия и Министерство образования РК. Так, присутствующий среди гостей директор областного департамента образования Е. Имангалиев зачитал обращения от имени министра образования и акима Карагандинской области К.Мухамеджанова с наилучшими пожеланиями, которые вручил директору школы А.Д. Ахметову. Кроме того, он передал поздравления от акима города Караганды Ю.Литвинова и передал в дар школе книгу с историей города в честь его 70-летия. А также вручил три грамоты, подписанные акимом области за активное участие в общественно-политической жизни и весомый вклад в воспитание подрастающего поколения учителям СШ им. Шайменова: Г.М.Гузенко, Л.В.Иманкусовой и Ф.А. Пак.

Далее слово было предоставлено заместителю акима района А.К.Есмагамбетовой, которая вначале немного вспомнила о том периоде, когда начинала свою трудовую деятельность в Шахтерской школе-интернате, как делала девочкам прически, а интернатских мальчиков оберегала от местных ребят; отметила огромную помощь школе руководителя хозяйства Г.Г. Прокопа; а молодому поколению пожелала вовремя сесть в тот вагон, который ведет в большую жизнь, не отстать от него и не свернуть в сторону; от имени акима района и районого Маслихата передала школе компьютер, а также зачитала приветственный адрес в честь юбилея школы с дальнейшими пожеланиями процветания. Заведующим районным отделом образования С.Н. Сагимбековым был подарен школе музыкальный центр и высказаны пожелания и впредь нести марку одной из лучших школ района.

Неполными оказались бы слова пожеланий без весомого слова директора ПК «Шахтер» Георгия Георгиевича Прокопа, которого здесь просто называют первым другом и советчиком, главным спонсором. Его поддержка и надежное плечо были независимы от юбилеев и праздников : это и горячее питание школьников, стипендии учащимся, музыкальная аппаратура, средства для ремонта и т.д. Сегодня Георгий Георгиевич от имени и по поручению рабочих ПК – оказал помощь на сумму один миллион тенге, назвав это вкладом всех выпускников в становление их родной школы.

Не с пустыми руками прибыл на юбилей и Есентай Каипович - сын К.Шайменова , чье имя носит школа. Он подарил школе телевизор, а для оформления класса-музея своего отца предложил 100 тысяч тенге, и также передал шахтерцам большой привет и низкий поклон от матери, супруги Каипа Шайменовича за ту память, что продолжает жить в сердцах учащихся и учителей.

Последний урок на этой торжественной линейке стал «уроком благодарности», как его назвал нынешний директор школы – молодой и энергичный Айдос Диханович Ахметов. Он выразил слова признательности в первую очередь руководителю хозяйства Г.Г. Прокопу, который лишь за последние два года выделил школе наличными 550 тысяч тенге, на проведение юбилея – 350 тысяч тенге; поблагодарил всех гостей за пожелания и подарки, хлеборобов Шахтера — за труд и вклад в жизнь села и школы. С гордостью отметил достижения выпускников 2005 года, которые по итогам проведения ЕНТ попали в десятку лучших из 30 школ района.

Затем слово брали делегаты почти каждого выпуска, кто с подарком, а кто с теплыми пожеланиями для своих милых и дорогих учителей, которые тоже к торжеству подошли не с пустыми руками : они подготовили замечательную концертную программу, где постарались выразить всю ту любовь к профессии и детям, которая свойственна только учителю. Ведь это, благодаря именно им, многие из выпускников сегодня добились больших успехов в жизни, занимают высокопоставленные должности, являются уважаемыми руководителями и просто людьми, как к примеру: Алькен Темирбулатов, академик, профессор, доктор экономических наук, научный руководитель экономического направления Казахстанско-Российского университета г. Астаны; Кудайберген Бексултанов – секретарь городского Маслихата г. Караганды; Виталий Прокоп — главный прокурор г. Астаны и другие.

С гордостью здесь вспоминали и тех, кто выполнил свой интернациональный долг в Афганистане: это Бустекбаев Болат, Гавриш Михаил, Курманов Мухтар, Искаков Темирхан, которого сегодня уже нет в рядах выпускников. Напомнили имена тех десяти директоров, которые прошли полувековую историю школы, среди которых: В.В.Лысенко, Ф.И.Жуков, Н.И. Плаксин, К.Ш.Шайменов, И.Н. Гордиенко, А.Задорожный, Б.Н. Иманкусов, А.Г. Карпович, С.Л.Калиновская, Е.О.Рыспаев. Вспомнили поименно мастеров педагогического труда Шахтерской средней школы, заслуженных учителей: Каипа Шайменовича, Багдата Нургалиевича, Зейнела Адыхановича, Марию Александровну, Александра Васильевича. Почтили память покойных минутой молчания.

Закончилась праздничная программа выступлением артистов областной филармонии, щедрым дастарханом и дискотекой для прибывших на встречу выпускников, которые еще долго вспоминали свои школьные годы, товарищей, учителей.

Н.ШЕВЧЕНКО.

На снимке автора: первый и нынешний директора школы – В.В.Лысенко (справа) и А.Д.Ахметов.

ҚҰРМЕТТІ РЕДАКЦИЯ!

Басылымдарыңызда жарық көрген «Шәкірт биігі – мектеп абыройы» атты мақаланы оқыған соң мен де қолыма қалам алуды жөн көрдім. Сонау 1965 жылы шаңырақ көтерген қасиетті білім ордасының біз бірінші түлегі едік. Аудан орталығында ашылған № 2 қазақ орта мектебін біз әлі күнге мақтан тұтамыз. Ең алғашқы түлектері 33 едік, содан бері қырық рет ұя астынан ұшырып еліміздің қанша ұл қыздарына үлкен өмірге жолдама берді десеңші! Мына мақалада суреттерін берген жеткіншектерге сәттілік тілеймін. Егеменді еліміздің сендер де Абай атамыз айтқандай дүниенің бір кірпіші болып қаланыңдар. Мектеп ұстаз, шәкіртсіз болмайды. Сапалы білім беріп өмірге қанат қақтырған аяулы ұстаздарымызға ризашылығымыз мол. Мына сурет мектеп қабырғасын бітірушілердің 25 жылдан кейінгі кездесулері. Ортамызда тұрған аяулы ұстазымыз, әрі сынып жетекшіміз Нұрғайша Усабаева. Жоғары оқу орнын бітіргені туралы дипломның сиясы кеппей, өзі кеше ғана шәкірт болған жас маман біздерге үлгілі, белгілі ұстаз бола алды. Осы күнге дейін кездесе қалса жылы лебізбен қарсы алып, тіпті біздердің шәкірттері екенімізді мақтан тұтады. Кейін мектебіміздің басшысы болған марқұм Тыныбек Балабеков өте қатал кісі болатын, сөйтсек ол кісінің ойы біз өмірде тәрбиелі жақсы азамат болуымызды, маңдайымызды тасқа соқпауымызды тілейді екен. Кейін ол кісі ағамыздай, біз інісіндей болып кеттік. Тәрбиешіміз, әрі ұстазымыз Мейрхан Айтжановқа айтар алғысымыз өте зор. Ол кезде мектеп интернат болатын. Бұл кісілерден басқа өте білікті және тәжірибелі ұстаздарымыз болды. Олар марқұм Ескермес Балабиев, Сейтжан Тоқмағамбетов, Жүсіп Сүлейменов. Ал, әйел ұстаздар Әния Әкімбекова, Мәруәр Сәтенова, Торғай Әбілдина, Рашида Қадырова сынды жүрегімізде мәңгілік із қалдырған ұстаздарымызды біз ұмытпаймыз. Әрине, өмір болған соң өлім де табиғи заңдылық. Ұстаздарымызбен қатар кейбір қатарларымыз да бақилық болды, соларға топырақтарың торқа болсын демекпін. Алла амандығын берсе 2005 жылдың 18 маусым күні қасиетті қара шаңырағымызды тағы бір аттап ұстаздармен сыныптастар қауышып өткен күндерді еске алдық. Біздер қазір алдымыз 60-қа, артымыз 58-ге келіп ұл,қыз немере сүйіп отырмыз. Біздің арамызда қандай мамандықтың иесі жоқ дейсіз: ұстаз, дәрігер, механизатор, мәдениет, есеп қызметкерлері, мектеп және үлкен ұжым басшылары да бар. 2005 жылды оқу бітіргендер біздің жолымызды қуып, мектебіміздің атына кір келтірмейді деп сенемін.

Сәт сапар, қанаттарың талмай, биікке шырқай беріңдер!

Кәртай МЫРЗАХМЕТОВ,
Майоровка ауылы.

К СВЕДЕНИЮ

Урожай надо застраховать

(О мерах по реализации Закона РК «Об обязательном страховании в растениеводстве»)

1 апреля 2004 года введен в действие Закон РК «Об обязательном страховании в растениеводстве», согласно которому физические и юридические лица, осуществляющие деятельность по производству продукции растениеводства (в нашей области – зерновые культуры), обязаны заключить со страховой компанией договор страхования.

Согласно закону решено страховать их прямые производственные затраты на выращивание зерновых культур. В случае гибели или повреждений растений от неблагоприятных природных явлений сельчане должны получить компенсацию.

В данное время ведется подготовительная работа по страхованию посевов. Согласно закону эта мера признана обязательной. Договоры обязательного страхования заключаются не позднее пятнадцати календарных дней после завершения посевной.

На данный момент в республике имеют лицензию две страховые компании – АО «Зерновая страховая компания» и АО «Страховая компания «ТрансОйл». На рынке нашей области страхование будет осуществляться АО «Страховая компания «ТрансОйл».

Определена и организация по управлению бюджетными средствами в страховании растениеводства – АО «Фонд финансовой поддержки сельского хозяйства».

Исчисление страховой суммы осуществляется от норматива затрат. В зависимости от того, какая технология применяется – научно обоснованная или упрощенная, крестьянин сам может выбрать определенный вариант страхования. Он вправе застраховать только определенные виды затрат: расходы на ГСМ, семена и заработную плату. От вида страхования, естественно, зависят и размеры страховых премий (тарифы).

Наша область вошла во вторую группу со средней степенью риска, тариф составляет 5,83%. Тариф является максимальным, и в зависимости от состояния дел в конкретном хозяйстве страховые компании могут его уточнять.

Чтобы знать, сколько товаропроизводителю необходимо заплатить страховой премии, затраты на один гектар, утвержденные постановлением Правительства, умножаем на региональный тариф.

К примеру, пшеница, выращиваемая по научно обоснованной агротехнологии, страхуется так:

Страховая премия (взнос) на 1 гектар $2651 \times 4{,}37 = 115{,}8$ (сумма, которую сельхозтоваропроизводитель должен уплатить согласно договору страховой компании за каждый гектар засеянной площади).

Данные расчеты сделаны по нормативам 2004 года.

Предположим, страховой случай наступил: посевы побило градом или залило сильным ливнем. Прежде всего сельхозтоваропроизводитель должен получить справку в областном гидрометеорологическом центре, подтверждающую факт неблагоприятного природного явления, повлекшего повреждения застрахованных посевов сельскохозяйственных культур, которая прикладывается к заявлению о страховой выплате.

Сельхозтоваропроизводитель должен в течение трех рабочих дней со дня наступления природного неблагоприятного явления подать в районный или сельский акимат заявление о создании комиссии по определению объема ущерба. В нее войдут представители районного акимата, территориального управления Минсельхоза, управления земельными ресурсами, агента, страховщика (страховая компания) и страхователя (крестьянин) – хозяин посевов.

Данная комиссия устанавливает размеры площадей, подвергшихся воздействию неблагоприятных природных явлений. По результатам обследования комиссией оформляется соответствующий акт об обследовании отдельно по каждому факту неблагоприятного природного явления и виду продукции растениеводства.

Выплаты крестьянам, понесшим убыток, производятся в полном объеме, если на застрахованных площадях растения погибли полностью, в этом случае деньги от страховой компании сельчане получат в течение месяца. При неполной гибели посевов выплачивается только разница между установленным нормативом затрат и доходом от полученного урожая.

Законом предусмотрена административная ответственность крестьянских хозяйств и страховых компаний за уклонение от страхования. Согласно части 2 статьи 175 Кодекса РК «Об административных правонарушениях» при уклонении от заключения договора на физическое лицо налагается штраф в размере до 50 МРП, на юридическое лицо – в размере до 500 МРП.

3 марта в областном теруправлении МСХ РК был проведен семинар-совещание с руководителями зерносеющих хозяйств области с разъяснениями указанного закона. С 5 по 15 апреля во всех районах области проводились аналогичные обучающие семинары.

Вопросы, возникающие в процессе данных семинаров, будут проанализированы и при необходимости доведены до центральных органов.

В случае возникновения каких либо споров или вопросов , обращайтесь по телефонам: 2-16-83 и 2-21-82 в райтеруправление МСХ РК.

ЭХО ПРАЗДНИКА

Подарили детям радость

В нашей школе ярко и интересно прошел праздник «Детство – это смех и радость», посвященный Дню защиты детей.

Руководство ТОО «Пржевальское» к данному мероприятию организовало праздничный обед для детей дошкольного возраста и школьников. На празднике были показаны инсценированные сказки «Золушка», «Приключения Буратино», конкурсы «робинзонов», танцев, песен, рисунков, были проведены игры.

Хотелось бы отметить самых активных участников нашего праздника. Это ведущая Доценко Татьяна, исполнявшая роли сказочных героев, Д.Конысова, А.Мурзабаева, А.Мамедова, С.Феофилактов, Э.Наумович, Д.Вержак, Г.Вержак, а также маленькие «звездочки» – исполнители любимых детских песен М.Бейсенбаев, К.Калачавина, Иманбаевы Ернур и Аягуль, Автаевы Таня и Надя, Жанат Айсулу, Р.Тусупова, И.Григорьева, Л.Журба. Концерт был дополнен зажигательными танцами «Акку» и «Прекрасное далеко» в исполнении девочек 3 казахского и 4 русского классов.

Этот праздник запомнился детям своей красочностью, необычностью и яркостью.

Все призы для игр, конкурсов, викторин и для участников праздника были предоставлены нашими спонсорами: Толеутай Мухамеджановной Таттыбаевой, Жайнар Мурат и Акбар.

Через районную газету мы хотим выразить слова благодарности всем нашим спонсорам и руководству ТОО «Пржевальское», а также пожелать им здоровья, благополучия и процветания.

Ш. ИМАНБАЕВА,
заместитель директора по воспитательной работе Пржевальской СШ.